Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CIV. № 223 FRIDAY, NOVEMBER 21, 1997 PARSIPPANY and NEW YORK CENTS 75 ЦЕНТІВ ПАРСИППАНІ і НЮ ЙОРК П'ЯТНИЦЯ, 21-го ЛИСТОПАДА 1997р. Ч.223 РІК CIV.

ЕКЗЕКУТИВА УНС ВІДБУЛА ЗВИЧАЙНІ НАРАДИ

Парсиппані, Н. Дж. (Марта Лиско). — Квартальне засідання Екзекутивного Комітету Українського Народного Союзу перший раз відбулося в новому приміщенні Головної Канцелярії, при 2200 дорога ч. 10 в Парсиппані, Ню Дж. В засіданні 5-го листопада взяли участь предсідник Уляна Дячук, заступник предсідника Нестор Олесницький, директор для Канади Петро Саварин, заступниця предсідника Аня Дидик-Петренко, Марта Лиско, секретар, та голова Контрольної комісії Степан Гавриш. Касир Олександер Благітка захворів і від 5-го жовтня ц. р. перебував у лікарні та через стан здоров'я ще не повернув до праці.

Після прийняття порядку нарад та затвердження протоколу із попередніх нарад заслухано звіти Екзекутиви. Важним рішенням Екзекутивного Комітету було затвердження Стефана Качарая діючим касиром у відсутності О. Благітки.

Перших дев'ять місяців цього року члени Екзекутивного Комітету згідно із рішенням Головного Уряду УНСоюзу, мали головне завдання продати будинок в Джерзі Ситі та закупити нове приміщення на Головну Канцелярію. Будинок продано 14-го серпня 1997 року і закуплено нове приміщення 28-го серпня ц. р.

Головну Канцелярію перенесено в суботу і неділю, 11 і 12-го жовтня, а в понеділок, 13-го жовтня, вже праця проходила в Парсиппані. Заплановане відкриття будинку відбулося в неділю, 9-го листопада, з участю членів Головного Уряду, котрі відбували свої річні наради на Союзівці в днях 6-го до 8-го листопада.

На засіданні Екзекутивний Комітет переглянув запропоновані контракти злуки між УНСоюзом та Українським Братським Союзом і Українською Народною Поміччю. Після затвердження контрактів на засіданні Головного Уряду, справа злуки дальше поступатиме аж до голосування на конвенції.

Другою точкою дискусії була друкарня УНСоюзу. Всі бюра УНСоюзу, редакції „Свободи" та „Українського Тижневика" переїхали на нове місце. Друкарня залишилася в старім будинку. Після перевірки кошторису друкування у нашій друкарні або в американському підприємстві виказалося, що УНСоюз заощадить понад 51,000 дол. річно, друкуючи в чужій друкарні, плюс кошти винайму у висоті 65,448 дол. річно. Переносити старі машини на інше приміщення не є фінансово корисно. Наші робітники мають запевнену працю в американській компанії. Після короткої дискусії Екзекутива рішила друкувати наші публікації у Елайд Веб.

(Закінчення на стор. 3)

О. Мороз заперечив ролю УПА в здобутті незалежности України

Київ . — Голова Верховної Ради Олександер Мороз, який є також лідером Соціялістичної Партії України, заявив 18-го листопада, що Українська Повстанська Армія нічого не мала спільного зі здобуттям незалежности України, повідомила УНІАР.

Цю заяву О. Мороз зробив у відповідь на заклик лідера Конгресу Українських Націоналістів Слави Стецько визнати УПА воюючою стороною в Другій світовій війні і відзначити ролю ОУН у здобутті незалежности України.

„Щодо визнання політичної оцінки ролі УПА, то з цього питання створено державну комісію на чолі з віцепрем'єр-міністром України і вона працює над цим питанням, — сказав О. Мороз. — Якщо говорити чесно і об'єктивно, то УПА представляла ОУН, а ОУН ніколи не представляла всього українського народу. Щодо здобуття незалежности України, то незалежність своїй державі здобув український народ, і діяльність УПА до цього ніякого відношення не мала".

Історичні документи свідчать, що ОУН-УПА користувалася широкою підтримкою народу, зокрема в західній Україні. Однак ліві сили в Україні, займаючи виразно промосковське становище, закривають на це очі.

Остерігають пенсіонерів перед шахраями

Вашінґтон.— Коли чотири роки тому помер в Айові 89-річний пенсіонер, колишній вчитель музики Мартін Гентч, дочка Керолайн Герріс виявила в його домі погашені чеки на тисячі доларів, дешеві виграші комерційних лотерей і гори листів.

"Досить цікаво, що батько обов'язково поскаржився б на наймізерніше зростання цін в супермаркеті чи підвищений рахунок за громадські послуги, але при цьому покірно відсилав чеки на 20-30 доларів за участь в сумнівних льотеріях", — каже К. Герріс.

Мартін Гентч — один з тисяч довірливих та азартних американців, котрі загалом втратили принаймні 4 млрд. дол. через участь у шахрайських льотеріях поштою та 40 млрд. дол. через нав'язування їм неіснуючих чи сумнівних послуг і товарів телефоном.

Як відзначає кореспондент аґентства Ассошіейтед Прес Сузен Стокум, все частіше об'єктом поштового і телефонічного шахрайства стають старші люди.

"За нашими підрахунками, приблизно половина — люди похилого віку, — каже керівник відділу фінансових злочинів ФБР Чак Оуенс. — Це збільшує провину організаторів цих операцій. Справа в тому, що багато пенсіонерів живуть дуже скромно, на межі бідності, але вони нерідко тратять на лотереї останні свої заощадження".

Українсько-російські відносини стають прагматичнішими

Київ (УНІАР). — В українсько-російських відносинах зникають емоції, політичні моменти і виявляється бажання сторін розсудливо підходити до вирішення питань, заявив представник МЗС Володимир Соловей на пресконференції, оцінюючи нещодавню зустріч президентів обох країн і візиту до Києва першого віцепрем'єра Росії Анатолія Чубайса.

Як відомо, внаслідок зустрічі Бориса Єльцина і Леоніда Кучми, яка відбулася 16-17-го листопада у заміській резиденції російського президента, скасовано податок на додану вартіс у взаємній торгівлі. А 14-го листопада, під час візити А. Чубайса до Києва, погоджено не обкладати митом 600,000 українського цукру, який експортуватиметься до Росії.

В. Соловей, який є також керівником управління країн СНД МЗС України, сказав, що угода щодо цукру вигідна не лише Україні. Покликаючись на висловлювання російського керівництва, він підкреслив, що Росія власними силами не змогла би компенсувати брак цього продукту.

Відповідаючи на запитання журналістів щодо доцільности вступу України до митного союзу СНД, В. Соловей підкреслив, що при прийнятті будь-якого рішення керівництво країни виходить з того, наскільки це рішення вигідно. І якщо до сьогодні Україна не вступила до митного союзу, значить існують певні моменти, які не влаштовують її, додав він. Докладнішої інформації з цього приводу він не навів.

В. Соловей підтвердив попередні повідомлення, що під час зустрічі президентів обговорено перспективи укладення широкомаштабної програми економічної співпраці на 10 років. Програму цю має підписати Л. Кучма під час офіційної візити до Москви у січні 1998 року.

Україна і ЮНЕСКО підписали документ про співпрацю

Київ (УНІАР). — 18-го листопада у Міністерстві Закордонних Справ підписано меморандум про співробітництво між Урядом України та ЮНЕСКО.

Під меморандумом підписи поставили заступник міністра закордонних справ України Володимир Хандогій та генеральний директор ЮНЕСКО Федеріко Майор.

Меморандум орієнтований на поширення участи українських установ у міжнародному співробітництві в гуманітарній сфері, а також на підвищення економічної видайности співпраці з ЮНЕСКО.

На пресконференції, що відбулася відразу після підписання документу, Ф. Майор зазначив, що „Україна є надзвичайною країною у структурі Европи у географічному, історичному і культурному розумінні". Тому, за його словами, підписання меморандуму є дуже важливим кроком на шляху укріплення відносин.

Ф. Майор також відзначив, що його здивував високий науковий і академічний рівень в Україні, а також повідомив журналістів, що Львів буде включено до списку історичних пам'яток світової культури. Він сказав, що збирається побувати у цьому місті.

НБУ пов'язує послаблення гривні зі спекуляцією

Київ. — Національний Банк України заявив 19-го листопада, що гривня послабла останнім часом не з фундаментальних причин, а у зв'язку зі спекуляцією на валютному ринку, повідомили засоби масової інформації.

Того самого дня на міжбанковому ринку курс гривні дорівнював 1.96 за доляр супроти офіційного курсу 1.883 за доляр. Курс цей був ще нижчим у Москві — 2 гривні за доляр. Представниця московського банку „Альфа" сказала, що на ринку панує паніка, бо нема достатньо долярів, а запаси золота і твердої валюти в Україні не дуже великі. Як відомо, загальні резерви НБУ зменшилися у вересні до 2.49 блн. дол від 2.86 блн. дол місяць перед тим.

Речник НБУ Дмитро Рікберґ заявив, що центральний банк перевіряє операції українських банків і на основі цієї перевірки вдасться до рішучих заходів, щоб зупинити спекуляцію. НБУ забороняє комерційним банкам продавати доляри нерезидентам.

День перед тим НБУ пообіцяв зробити все можливе, щоб зміцнити гривню, яка перший раз вийшла за межі валютного коридору 1.7-1.9 гривні за доляр, встановленого в травні цього року. На першу половину наступного року коридор визначено у межах 1.75-1.95 гривні за доляр.

Представник дніпропетровського Приватбанку Євген Римаренко сказав, що чужоземні банки повідомили про продаж 19-го листопада долярів центральним банком, однак додав, що цього буде замало для стабілізації.

ОФІЦІЙНІ ЧИННИКИ ОРГАНІЗАЦІЇ Об'єднаних Націй у понеділок, 17-го листопада, заявили, що у своєму звітуванні наступного місяця подадуть цифри, котрі вказують, що кількість осіб заражених вірусом, який спричинеює хворобу АІДС, є значно применшена в цілому світі. Експерти окремої групи ООН, кажуть, що зібраний фактаж впродовж минулих п'ять років покаже значні збільшення осіб заражених вірусом АІДС, а також поважні недотягнення у звітуванні цих фактів. Пітер Піот, заступник директора згаданої групи, твердить, що згідно з новою статистикою майже половина дорослих статево активного населення деяких африканських міст у Боцвані, Маляві та Замбії є заражені вірусом хвороби АІДС.

ПРИВІТ УКРАЇНСЬКИХ КОСМОНАВТІВ ДЛЯ ЧИТАЧІВ „СВОБОДИ І „УКРАЇНСЬКОГО ТИЖНЕВИКА"

Шановні читачі

Щиро вітаємо вас із історичною подією — першим польотом громадянина незалежної України у космос.

Нехай вам усім щастить!

Слава Україні!

Космонавти НКАУ

Леонід Каденюк Ярослав Пустовий

М. Олбрайт не довіряє Іракові

Женева. — Після надзвичайної зустрічі в 2-ій год. ранку у четвер, 20-го листопада, з міністрами закордонних справ п'ятьох постійних членів Ради безпеки Організації Об'єднаних Націй Меделин Олбрайт, секретар Державного департаменту ЗСА, заявила, що Ірак приобіцяв Росії беззастережно дозволити на поворот всіх інспекторів зброї, включно з американцями.

Іракські офіційні чинники сказали російському міністрові закордонних справ Євґенієві Прімакову, що Багдад про відклик свого попереднього рішення повідомить негайно.

Одначе М. Олбрайт відразу зм'якшила свій оптимізм, зазначуючи, що коли побачить, то повірить, бо беручи до уваги попередні стосунки з Іраком, у неї не залишилось багато довір'я до його обіцянок.

На короткій пресовій конференції з репортерами засобів масової інформації після згаданої двогодинної зустрічі вона додала: „Повідомлення про це має бути здійснено ще цього ранку, а тоді ми побачимо чи обіцянку буде виконано. Тому, я так само, як і всі буду чекати, чи обіцянку буде здійснено без будь-яких проблем".

Присутні на зустрічі офіційні чинники кажуть, що російський міністер закордонних справ виглядав досить впевнено в тому, що Ірак дотримає своєї обіцянки.

Якщо ці сподівання здійсняться і президент Саддам Гуссейн справді поступиться, то це буде великою перемогою для американської та російської дипломатії, одначе як за це треба буде заплатити тепер і в майбутньому, нікому не є ясним.

В Україні

(З інформацій УНІАР)

ПРЕЗИДЕНТ НАГОРОДИВ ПРАЦІВНИКІВ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

КИЇВ. — Президент Леонід Кучма вручив 13-го листопада групі працівників агропромислового комплексу та харчової промисловости нагороди за досягнення вагомих результатів у праці та з нагоди їх професійного свята. Високими відзнаками орденами „За заслуги" другого і третього ступенів, орденом Княгині Ольги третього ступеня відзначено працю 16 робітників, а понад сорока присвоєно почесні звання „Заслужений працівник сільського господарства України". Вітаючи трудівників з високими нагородами, Л. Кучма схарактеризував підсумки сільсько-господарського року як значно кращі порівняно з попереднім. Як відомо, урожай зерна цього року наближається до 37 млн. тонн, що на 12 млн. тонн більше, ніж торік. Президент підкреслив, що реформи на селі йдуть правильним шляхом і дадуть добрий результат, але тоді, коли не буде перекручень при їх проведенні. Президент висловив сподівання, що наступний етап реформ дозволить виконати стратегічну мету держави — вивести АПК на рівень вимог ринкової економіки.

ГОТУЮТЬСЯ ДО 2000-РІЧЧЯ РІЗДВА ХРИСТОВОГО

КИЇВ. 13-го листопада відбулося засідання Організаційного комітету підготови та відзначення в Україні 2000-річчя Різдва Христового, яке вперше провів новопризначений голова комітету, віцепрем'єр-міністер Валерій Смолій. Про те, що вже зроблено цього року і що належить зробити, доповідали міністри культури Дмитро Остапенко та інформації Зиновій Кулик. Обидва міністерства, не зважаючи на брак фондів, заплянували конкретні заходи щодо відродження християнських святинь та реліквій, а також щодо видавничої діяльности та нових теле- та радіопрограм релігійно-духовного спрямування. У праці комітету взяв участь голова Адміністрації Президента Євген Кушнарьов.

АКЦІЇ ПРОДАВАТИМУТЬСЯ ЗА ТЕНДЕРОМ

КИЇВ. — Президент України Леонід Кучма підписав указ, яким передбачено заходи щодо поповнення державного бюджету країни. Зокрема запроваджується порядок продажу пакету акцій високоефективних і привабливих для покупців підприємств за міжнародними торгами — тендером. Він здійснюється з участю уповноважених Фондом Державного Майна осіб, комерційних банків та інвестиційних компаній і проводиться в один етап. Визначення ж підприємств, пакети акцій яких виставляються на тендер, проводиться відповідно до державної програми приватизації на 1997 рік. Указ набирає чинности на 31-ий день після його видання за наявности обставин, передбачених у відповідних пунктах перехідних положень Конституції України.

ЦЕНТРИСТИ НАЙПОПУЛЯРНІШІ

КИЇВ. — Керівник Київського центру політичних досліджень і конфліктології Михайло Погребінський оприлюднив підсумки досліджень щодо партійних уподобань дорослого населення України. 38 відс. виборців орієнтується на центристські партії, 30 відс. — на ліві, 12 відс. — на націонал-демократів, 13 відс. — на так званих рожевих і 7 відс. — на націоналістів. За даними центру, у наступних виборах до парляменту пройдуть комуністи, бльок соціялістів з аграріями, демократи і народні демократи та Рух. На думку М. Погребінського, бар'єр у 200,000 підписів поборе 12-14 бльоків.

ОБГОВОРЮВАЛИ РЕКОНСТРУКЦІЮ ЧАЕС

КИЇВ. — 17-го листопада прем'єр-міністер Валерій Пустовойтенко провів нараду з керівниками атомних електростанцій. На нараді розглянуто питання про стан справ на Чорнобильській АЕС і питання щодо прискорення будівництва енерґобльоків на Рівенській і Хмельницькій АЕС. Сьогодні на ЧАЕС не працює жоден бльок. Енерґетики запропонували повністю зняти з використання перший бльок, а другий і третій, на їхню думку, після відповідної реконструкції зможуть працювати в нормальному режимі. Проте на реконструкцію потрібні великі фонди. На нараді розглянуто також соціяльні питання, пов'язані з працею ЧАЕС в новому режимі.

У СВІТІ

У СЕРЕДУ, 19-ГО ЛИСТОПАДА, теперішній перший прем'єр-міністер Камбоджі Унґ Гуот сказав, що вигнаного колишнього першого прем'єр-міністра принца Нородома Ранаріддгу буде помилувано та звільнено від ув'язнення навіть коли він буде визнаний винним у висунених проти нього оскарженнях в Камбоджі. Принца оскаржують в коляборації зі забороненою підпільною організацією Хмер руж і змовою усунути другого прем'єр міністра Гун Сена. Першого прем'єр-міністра Камбоджі усунув зі згаданого становища його суперник другий прем'єр-міністер Гун Сен у дводенній кривавій боротьбі їхніх фракцій, коли принц був поза кордоном Камбоджі.

НАД ПІВДЕННОСХІДНЬОЮ АЗІЄЮ густий туман з диму горіючих лісів в Індонезії вже понад шість місяців сильним забрудненням повітря дошкуляє населенню, але з приходом дощового сезону ця ситуація драстично змінилася, підкреслили експерти цього реґіону. Гаснуть згадані пожари та зникає сльозоточива імла, котра була не тільки загрозою здоров'я місцевого населення, але також спричинила великі фінансові втрати туристичній індустрії, бо відвідувачі почали свідомо обминати ці околиці. Вонґ Тео Суан, заступник директора департаменту метеорологічної служби в Сінґапурі, в середу, 19-го листопада, заявив, що в загальному це таки виглядає на кінець їхніх клопотів. Тепер прийдеться очищувати згарища, садити на них нові дерева та будувати житлові доми для населення.

В АМЕРИЦІ

У ВІВТОРОК, 18-ГО ЛИСТОПАДА, офіційні чинники американської морської фльоти та Державного департаменту, повідомили комісію санкцій при Раді безпеки Організації Об'єднаних Націй про те, що нелеґальний експорт нафти Іраком, збільшився на 500 відсотків у минулому році. Вивозить Ірак у більшості дизельне паливо нафтоналивними суднами, котрі пливуть у межах територіяльних вод Іраку та Ірану, поза юрисдикцією міжнародних морських патруль, котрих завданням є патрулювати Перську затоку, щоб примушувати Ірак дотримуватися наложених на нього ООН санкцій. Ця міжнародна морська патруля складається з кораблів: Австралії, Бельгії, Великої Британії, Канади, Голляндії, Нової Зеляндії та ЗСА.

У ГОТЕЛІ МАРІОТТ МАРКІ В НЮ ЙОРК вечором у вівторок, 18-го листопада, відбувся церемоніял вручення Крайових літературних нагород за 1997 рік. Нагорода белетристики припала Чарлзові Фрейзієрові за першу книжку про Громадянську війну ЗСА „Холодна гора" (Cold Mountain), нагороду поезії отримав відомий американський поет Вілліям Мередіт за збірку „Зусилля мовлення: нові та вибрані поезії" (Efforts at Speech), ця нагорода мала окреме значення, бо автор згаданої збірки ще від 1983 року є спаралізований та має проблему з мовою. Професор історії з Мавнт Голліок каледжу Джозеф Елліс отримав нагороду за документальну працю „Американський сфінкс: характер Томаса Джефферсона", а нагороду за літературу для молоді отримала Нен Нолан за книжку „ Танок на краю" (Dancing on Edge). Кожна нагорода становить 10,000 дол.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280 Parsippany, N.J.07054
Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510. UNA: (973) 292-0900
Soyuzivka UNA Estate: 216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446 (914) 626-5641, Fax (914) 626-4638, e-mail: fqsst@aol.com
Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00.
Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".
Головний редактор: Зенон Снилик
Second Class Postage paid at Parsippany, NJ

Єдина Европа прямує до єдиної валюти

У цьому році сповнилося 40 років з часу заснування Спільного ринку. У 1957 році Франція, Німеччина, Італія, Бельгія, Голляндія і Люксембурґ підписали так звані Римські договори — про заснування Европейської економічної співдружности і Европейського співтовариства у питаннях атомової енерґетики. Це були перші кроки до спільного ринку. Сьогодні західньоевропейські економічні експерти мають підстави стверджувати, що цілей, визначених згаданими Римськими договорами, досягнуто. Складений з 15 держав-членів Европейський союз, поряд зі З'єднаними Стейтами Америки та Японією, — є одним з найголовніших у світі продуцентів і споживачів: на його долю припадає 57 відс. світового експорту і 53 відс. імпорту.

Наступним значним кроком Европейського союзу має стати його перехід до єдиної валюти. Проурядова преса Франції та Німеччини, які є, власне, промоторами ідеї всеевропейської інтеґрації, називає цей крок „знаменитим, епохальним". Наприклад, з погляду паризького тижневика „Лє Пуен" запровадження єдиної валюти, що матиме назву „евро", посилить процеси об'єднання Західньої Европи, приведе до створення европейської федерації, з'єднаних стейтів Европи. В економічному аспекті „евро", скасувавши обмінні курси між валютами европейських країн, дозволить домогтися значного заощадження фондів. Діставши „евро", споживачі зможуть порівнювати ціни на різні товари і послуги на єдиному европейському ринку і повнішою мірою використовувати переваги конкуренції.

Вартість „евро" визначатиметься спеціяльною Радою, до складу якої входитимуть міністри економіки та фінансів країн-членів Европейського союзу.

На початку наступного року відбудеться нарада лідерів держав ЕС, вони прийматимуть рішення щодо того, які країни мають беззастережне право увійти в зону діє „евро", а які мусять ще почекати і допровадити свої економіки до такого рівня, щоб вони відповідали критеріям, випрацьованим у Маастріхті в 1992 році. Що ж то за критерії? Згідно з ними, у зону „евро" можуть увійти лише країни зі „здоровою економікою", а здоров'я включає в себе п'ять точок: бюджетний дефіцит не повинен перевищувати 3 відс. валового національного продукту; внутрішня заборгованість не повинна перевищувати 60 відс. цього продукту; валюта мусить залишатися щонайменше два роки в межах поля коливання европейської валютної системи; норма довгочасового доходу не сміє перевищувати 2 відс. від середньої норми доходу трох членів ЕС, які мають найменшу норму доходу; інфляція не повинна перевищувати рівня, який має місце у трьох країнх ЕС з найздоровішою економікою.

При цьому, як у кожному явищі, в економічно-фінансовому об'єднанні Західньої Европи є свої мінуси, про які німці і французи воліють не говорити. Скажімо, взаємна залежність країн зони „евро" не всім припала до вподоби. Великобританія і Данія мають намір залишитися поза цією зоною, хоч їхні національні економіки й відповідають згаданим критеріям. Інші ж до зони „евро" ще не доросли. Наприклад, бюджетний дефіцит Бельгії становить 130 відс., Італії — 123.5 відс., Греції — 110 відс., тобто ці три держави дозволяють собі витрачати більше, ніж дістають прибутків. Експерти стверджують, що таку внутрішню заборгованість неможливо сплатити протягом одного покоління, тобто держава перекладає тяжкий камінь цієї проблеми на плечі того покоління, яке ще не прийшло на світ.

Згідно з оптмістичними французькими і німецькими прогнозами, запровадження „евро" має привсети до збільшення місць праці, але при цьому вони не подають достатніх доказів на користь такого гарного передбачення. В кожному разі, за останні 25 років місь праці в межах Европейського союзу не набагато побільшало, а безробіття виглядає незначним лише завдяки значній демографічній кризі. Від 1970 року в державах ЕС створено 10 мільйонів місць праці, при кількості населення 356 мільйонів, тобто 2.74 відс. У ЗСА за той саий час — 46 мільйонів нових місць праці, при 260 мільйонах населення, тобто — 17.8 відс. Безробіття в межах Европейського союзу удвічі перевищує американський показник, а видатки валового національного продукту на соціяльні програми в державах Спільного ринку досягли в середньому 52.2 . Експерт Міжнародного валютного фонду Шукнехт пише у зв'язку з цим, що урядові витрати можуть бути ефективними лише до рівня 30 відс. валового продукту: якщо більше, то це означає, що проїдає їх державна бюрократична машина.

В ОБОРОНІ УКРАЇНСТВА В УКРАЇНІ

Достойний Пане Президенте,

Шановні голово Верховної Ради України, голово Кабінету Міністрів України!

Ми — представники різних українських організацій, делеґати й ґості 2-го Всесвітнього форуму українців з трепетом душі прибули в Україну. Дехто з нас за останні шість років не раз був в Україні, дехто приїхав вперше після десятиріч перебування в західніх країнах.

Наша вікова мрія — самостійна українська держава — стала дійсністю. Столиця України, її вулиці й будівлі прикрашені українською державною символікою — тризубами й синьо-жовтими прапорами. Українські військові й правоохоронні частини носять національну військову уніформу. Те, за що загинули мільйони наших співвітчизників у час німецько-фашистського та російсько-комуністичного поневолення, стало дійсністю.

Дивишся кругом і бачиш — є українська держава.

Одначе не треба багато часу, щоб біль, тяжкий і глибокий, огорнув наші душі і наші серця. Придивившись ближче, включивши українську телевізію, зупинившись біля кіосків, книгарень і прилавків, прислухавшись до мови перехожих, ми побачили, що в українській державі немає України. Ми могли пересвідчитись, що за шість років нашої державности українська мова, українська культура, книговидання опинилися у трагічному стані. Мабуть, за всю історію переслідування українського слова різними поневолювачами такого занепаду того, що для кожного українця є найсвятішим, ще не було.

Дехто з нас приїхав в Україну ще перед початком форуму і встиг побувати в різних реґіонах нашої держави. Там ситуація ще гірша, ніш у нашій столиці.

Всі ми знаємо, як формувалися багатонаціональні держави, як їхня національна ідея стала чинником злагоди у суспільстві, чинником єднання. Національна політика керівників багатьох держав формувала різні суспільства у могутні спільноти, які були горді за свою державу, які хотіли бути її громадянами, а в час небезпек радо віддавали власне життя за свободу і незалежність.

Те, що ми побачили у нашій державі, прямо суперечить історичним процесам і формуванню національної єдности у багатонаціональній державі.

Ми можемо ствердити, що у нашій державі в усіх сферах суспільного і культурного життя нашого народу надається перевага російській мові і російській культурі, а українська мова і культура вкотре виявилася успосліdженою. У державі ведеться якась дивна політика національного обездуховлення нашого народу, формується людина-безбатченко, яка не знатиме, ані хто вона така, яке її місце у власній державі, ані того, що вона має обстоювати інтереси свого народу і своєї держави не через власні вигоди і користь, а через високу громадську свідомість й переконаність.

Ми не хочемо бути голослівними, не хочемо безпідставно критикувати керівництво своєї власної держави. Це не відповідало б меті нашого звернення до вас. Ми хочемо навести декілька прикладів безвідповідального ставлення до рідної мови й культури. У цьому ми пересвідчилися під час нашого короткого перебування на рідній землі. Думаємо, що ви не можете не знати про такі факти:

1. Приблизно 80 відс. етерного простору України (якщо не більше) є російськомовним, а в багатьох випадках антиукраїнським і антидержавним. Крім вістей, які передаються українською мовою на всіх каналах, майже всі розважальні програми (приблизно 90 відс.) — чужомні фільми, гіт-паради передають російською.

Опитування у всіх цивілізованих країнах світу показує, що найбільше вільного часу діти, молодь, дорослі проводять коло телевізії. Дослідження доводять, яку важливу ролю відіграє телевізія для формування національного, політичного, державницького самоусвідомлення населення. Склалося так, що при сприянні державних і законодавчих структур українська телевізія замість того, щоб допомогти населенню у звільненні з багатовікового духового і національного поневолення, стало засобом перусифікації нашого народу, зокрема нашої молоді. Як ми могли пересвідчитись, перед у цьому веде державний канал УТ-1, де переважна більшість програм виходить російською мовою. На наше велике здивування, на інтерв'ю (зокрема програма „Саме той") запрошується все більше й більше різних російськомовних діячів, немовби у нашого народу, в нашій державі немає україномовних українців, не менш здібних і професійно кваліфікованих, як російськомовні. Ми звернули увагу, що на різних каналах, під час розмов й інтерв'ю на вулицях міста перевага надається російськомовним особам.

2. Українська книжка зникла з книгарень у східніх реґіонах України, послідовно зникає вона і з книгарень столиці нашої держави. Інвазія в Україну чужомовної літератури, в основному низькопробної російської, захопила і західню Україну. Дехто з нас встиг побувати у Львові, де можна було пересвідчитись, що в книгарнях Львова є лише 10 відс. українських книжок, а решта — в основному російські (що підтвердила львівська газета „Суботня Пошта" з 24-го липня 1997 року). У кількох кіосках львівської залізничної станції ми не могли знайти жодної української книжки (за винятком кількох довідників), зате ті кіоски заповнені російськомовними бойовиками, еротичною і кримінальною літературою. На тій же львівській станції ми не могли знайти жодної української газети: ані київської, ані львівської, зате кіоски були заповнені російськими виданнями львівського „Високого Замку", „Галицьких Вістей" та іншими.

У п'ятницю-суботу у київських кіосках ми не могли придбати українських тижневих газет „Літературна Україна", „Українська Газета" і багатьох інших, зате у них не бракувало газет російською мовою.

У Снятині, місті українських клясиків В. Стефаника і М. Черемшини, у місті художника-академіка В. Касіяна, є лише один кіоск і у ньому один з наших делеґатів знайшов лише одну київську українську газету („Час-Times") і жодної іншої, але зате побачив антиукраїнську „Комсомольскую Правду".

Тут, у Києві, ми довідалися, що у 1991 році на 100 громадян України припадала 51 українська газета, а в 1997 році, на шостому році нашої державности, на 100 громадян України припадає 54 російські газети і сім українських.

3. Ми знаємо і хочемо ще раз наголосити на тому, в якому стані знаходяться ветерани Українських визвольних змагань, колишні члени і вояки ОУН і УПА, колишні українські правозахисники. Їм держава, яку вони виборювали, не надала жодного соціяльного забезпечення і захисту, тоді як ті, хто їх арештував, жорстоко допитував, судив, переслідував, забезпечені високими державними пенсіями, житлом і першорядними дачами.

Достойний Пане Президенте, голово Верховної Ради, голово Кабінету Міністрів,

Ми були зворушені тим, скільки уваги нам, представникам західньої діяспори, присвятила наша держава в час цього 2-го Всесвітнього форуму українців. Ми вдячні за це всім тим структурам, які допомогли нам ще раз побувати в Україні й бути свідками величного відзначення шостої річниці нашої незалежности. Ми були раді й шасливі ще раз побувати у нашій державі, але, побачивши цю страшну дійсність, якої не знає найвідсталіший народ нашої плянети, ми не можемо мовчати. Наша мовчанка означала б схвалення національного обездуховлення нашого народу. Цього нам не простять наші нащадки. Ми мовчати не можемо. Сьогодні, коли голос на захист національних прав нашого народу, на оборону його мови й культури притих, став майже нечутним, ми уважаємо своїм обов'язком звернутися з цими проблемами до вас.

Ми знаємо, як складалася історична доля нашого народу, ми знаємо, що в час поневолення упослідження української мови і культури було нормою. Але невже це можливе у власній державі?

Ми бували у багатьох країнах світу: у Франції, Польщі, Росії. Приїжджаючи у ті країни, кожний знає, що у Франції — всюди Франція, всюди все французьке, приїжджаючи у Польщу — відчуваєш те саме, в Росії теж — все там російське, і росіяни горді за свою мову, за свою культуру і всюди, де тільки можуть, обстоюють права своїх співвітчизників у інших державах.

Україна вирізняється серед всіх народів світу, вона інша. Крім української національної символіки, в українській самостійній державі майже нічого українського знайти не можна (хіба що великі мистецькі імпрези з нагоди різних річниць).

У світі немає другої держави, де держава сприяла б розвиткові і поширенню чужої мови і культури і де була б упосліджена мова й культура власного народу, де власні державні структури порушували б мовні і культурні права корінного населення.

Жодна країна світу не

(Закінчення на стор. 3)

Ро-Ко

Нема то, як пані діяспірки!

Писати чи навіть репортувати про жіночі справи, треба бути дуже обачним, щоб усе писання було політично коректним, щоб зарепортувати, але не перерепортувати, щоб нікому не зробити кривди. Отже, я взявся за це трудне діло тому, що такої історичної і цікавої оказії, як VII Конґрес Світової Федерації Українських Жіночих Організацій, скоро не буде. Мабуть, аж через п'ять років. Але хто знає, як буде, бо науковці прогнозують побільшені „озонові діри в небі", а українські далековиди помічають в політиці України, поза чорнобильськими, чорноморськими, ще „чорні діри" в інших плянах. Однак діяспора, а ще жіноча, виглядає, має шанси перебороти усі перешкоди, як президент України переборов конституційні бар'єри.

Отже, від чого починати? Від гарних пань? Очевидно, але це політично некоректно. Від розумних пань? Це вже краще. Вони усі розумні. Про це кожний мужчина знає — і той, що одружений, і той, що парубкує. Отже, почнемо від найкольоритнішого, від того, що найбільше впадало в очі — від кольорових програмок і альманаху.

Ще можна б почати від зовнішнього опису делеґаток, бо часто читаємо в репортажах про „сиволобих й високочолих" — тобто сивих і лисих — делеґатів чоловічих конґресів. На жіночих конґресах сивоволосі, як білі круки, дуже рідко трапляються, а про „високочолих" ліпше не говорити.

Тому назад, до дуже гарної кольорової програмки, композиції Василя Лопати з Києва, яка подавала програму Конґресу, тобто те, що діється і що буде діятися. А ділося все півтора тижня, якщо взяти ще до уваги виставку мисткинь з цілого світу в ґалерії КУМФ, від 19-го до 30-го жовтня. Тож тяжко було вибрати „балянс" для особи протилежної статі: що важливіше й вагоміше? Бо не будучи делеґатом і не мешкаючи в готелі, не було можливо побувати всюди. Отже, я вибрав золоту середину: вибрався на доповіді про культуру в діяспорі, на святкове відкриття і кульмінаційний пункт — бенкет. (На останню імпрезу я ескортував мою кращу половину, як принц Пилип свою королеву, хоч я до нього не подібний. Але чому не зробити їй комплімєнту?).

У доповіді на тему майбутнього української культури в діяспорі Марія Різник слушно підкреслила, що мова — це культура, але мало хто турбується про нашу солов'їну чудову українську мову — навіть у діяспорі. Чуємо повсякчасно „дев'яносто" і навіть з гори в Карпатах Говерлі привезли сюди наші вітчизняні мовознавці Говерлу.

„Дев'яносто будемо чути повсякденно часто ще тільки два роки, до 2000 року, а згодом привикнемо. Але називати гору Говерла — це зневага славної „меншости" України — гуцулів, — гадав я собі. — І хто тому винен, і як тому зарадити?"

Мисткиня Людмила Шанта на прикладі свого виховання вказала, як вона полюбила українство й з ним органічно зжилася. Коротко кажучи, — це мати і батько, і тітка, і вуйко, і бабця, і дідо, і бандура, і вечірні й денні школи, і курси українознавста, і молодечі організації...

Згодом почув я від інших, що багато цікавіші були „круглі столи„ чи панелі: „Українська мова — вияв духовости нації" і „СФУЖО в XXI столітті", які раніше відбувалися в той же четвер. Для драматизації у дискусії про мову панелістки починали свої виступи у своїй „рідній мові": з Франції — французькою, з Німеччини — німецькою, а Арґентини — еспанською. Під час тих бесід ще порушено теж дуже актуальну справу алькоголізму.

„Чому я цю дискусію ,змісував'? — дорікав я собі, — а то, може, довідався б, які горілки краці для здоров'я. Бо кожна справа має дві сторони. І які вина здоровіші? Бо одні кажуть, що червоні, а інші — що білі".

Під час перерви я ще спробував „розшифрувати" портрети діячок, які висіли на головній стіні залі. Пізнав тільки одну — Стефанію Савчук. Може тому, що найчастіше бачив її за життя, і вона не дуже змінилася на старість. Інших дві пізнав, коли прочитав, хто вони: д-р Марія Квітковська і Лідія Бурачинська. А ще двох зовсім не впізнав, а вже треба було спішитися на святкове відкриття Конґресу.

На сцені засіли почесні гості, між ними владики Ізидор і Юрій, Оксана Соколик — голова СФУЖО, консул України в Торонто Микола Кириченко і дві визначні діячки — сенаторка Канади

(Закінчення на стор. 4)

Д-р Осип Кравченюк

ЛЬВІВ ПІД РОСІЙСЬКОЮ ОКУПАЦІЄЮ 1914–15 РОКІВ

IV

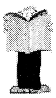
Останнім виступом Евлогія у Львові була його промова, виголошена під час відвідин міста царем Миколою II 23 квітня 1915 року. Тоді, як він пише у своїх споминах, він висловив „усе, чим повні були душі православних галичан". Він сказав, що „цар ступив на стародавню російську землю, вотчину російських князів Романа й Данила, з якої лунали одвічні зітхання і стогін багатостраждальної Руси, а тепер несеться до царя захоплююча осанна". Тоді таки він отримав від царя хрест на клубок. Так чи інакше, своєї місії в Галичині Евлогій не закінчив, хоч за несповна рік окупації йому пощастило збаламутити деяку кількість галичан — греко-католиків і перевести їх на російське православ'я. Багато із них виїхали з відступаєчими 22-го червня 1915 року російськими військами на Схід. Вони волочились, мов жебраки, по вулицях Києва, восени прибули до Ростова над Доном, де їх зустріли неприхильно, а місцева газета „Приазовський край" назвала їх не „русскими", а „москвофілами". Сам же Евлогій вернувся до своєї волинської епархії, де його застала революція 1917 року. У час Директорії його інтернували в Бучачі, а коли це місто зайняли поляки, вони арештували його й перевезли до Станиславова, пізніше до Львова. Тут йому й архиєпископові Антонієві Храповицькому порадили звернутися до Митрополита Шептицького за поміччю. Митрополит прийняв їх дуже ввічливо, гостив їх у себе кілька днів і нарешті написав листа до французького представника у Львові, завдяки якому їх обох звільнили.

26-го січня 1915 року у Львові помер Михайло Павлик. З приходом росіян для нього настали тяжкі часи матеріяльно й морально. Його особливо турбувало нищення українського життя, у яке він вложив дуже багато праці. Хоч він був одним із тих, які підписали маніфест проти Росії, окупаційні власті його не чіпали, а під час похорону сотні жандармів, піхотинців і вершників брали участь у жалобній процесії. Дехто думав, що такою парадою ховають якогось високого російського старшину.

Залишився тоді у Львові також Іван Франко, хворий і немічний. Він вірив, що „тяжка історична проба, яку тепер переживаємо, не вийде на шкоду українському народові, але буде початком нової доби його успішного розвою". Його дружина була від половини грудня 1914 року в лікарні, а сини були на війні: Тарас на Угорщині, а Петро коло Підгаєць. Дочка Ганна виїхала ще влітку до Києва. Франко перебував весь час у своїм домі й удержувався з фондів, зібраних для нього під час пошанування його праці 1913 року, з позик і з допомоги від земляків з різних частин Росії. Ним опікувалися чужі люди. Інколи до нього навідувався дехто з молоді, навіть деякі росіяни, та найчастіше його близький приятель Карло Бандрівський.

Так І. Франко перебув зиму 1914 року. Про виїзд у тепліший клімат не могло бути мови, „коли не можна було рушитися навіть до рогачки міста". Він був змушений прийняти на якийсь час вдову з двома дорослими дітьми і дати їм утримання, а влітку 1915 року в нього перебував його 17-літній братанич Василь. Окупаційні власті залишили Франка в спокої; він не переставав працювати і навіть устиг видати п. з. „В наймах у сусідів" великий том своєї публіцистики польською і німецькою мовами за роки 1880–90 в українському перекладі. Крім цього він написав і вислав до Академії Наук у Петроґраді дві наукові статті: „К изученію древнерусских лѣтописей" (1914) і „К изученію украинских народных пѣсен XV в.".

Окупація Львова росіянами, хоч і тривала тільки 293 дні, принесла велику шкоду українському життю. Крім місцевих москвофілів, до цього причинилися найбільше тисячі прибулих із Росії адміністраторів, урядовців, поліції, аґентів тощо. Усіх їх назвав красноярський єпископ, Нікон, „російськими круками", які кинулися на Галичину, щоб знищити там усі здобутки української національної культури. Про цих „круків" писала також петроґрадська проґресивна газета „День" ось як: „За нашим військом, що поступало наперед у Галичині, тягнулися череди тих, кого єпископ Нікон назвав 'табуном круків', а котрих у Державній Думі означено за відпадки людськости (подонки общества). Одначе, в тій череді були не самі лиш урядовці. До Галичиин линули усі зіпсуті елементи нашого офіційного націоналізму. Не зважаючи на перестрогу військових властей, не зважаючи на заяву генерал-губернатора, що насильне „ламання" не є побажане, націоналістична (московська) сарана знищила всі паростки, виплекані культурою українського народу, і під ширмою русифікації краю несла за собою, мов рак, смерть, розклад і гнилизну. Ці ганебні події не скоро забудуться!... Тепер (після відступу з Галичиин, — О. К) круки розлетілися і поховалися по кутах. А давніше вони кричали:'і я!' 'і я!' і кожний старався причіпитися до справи русифікації, кожний старався дістати у свої руки частину здобичі. Але ось змінилися події і усі вони вирікаються: 'не я!' 'не я!' Отже, знайдіть тут тих, хто завинив, що сотки тисяч галичан, збаламучені надією легкого доробку та демагогічними обіцянками, покинули рідні оселі й пішли за нашим військом. Кожний старається звільнитися від відповідальности, а єпископ Евлогій обвинувачує усіх, крім себе".

Лекції англійської мови
ПРОСТО ПРО СКЛАДНЕ

Зайняття тридцять дев'яте

I CAN'T STAND IT ANY MORE!

Сьогодні ми ще раз вернемось до розмови про малознайомі значення добре знайомих дієслів. Такі дієслова — наприклад, **take, put,** etc. — є „рекордсменами багатозначности"; великі словники дають по декілька десятків значень кожного з них. Праця із словниками в цьому випадку викликає немалі проблеми — маленькі (кишенькові) словники змушені іґнорувати більшість значень і не дають прикладів; великі ж словники присвячують цим дієсловам статті такого розміру, що їх не те що запам'ятати, але й прочитати до кінця мало кому вдається.

Вихід, на мій погляд, ось у чому: 1) сконцентрувати увагу на значеннях і прикладах, які відрізняються від українського вживання; 2) виділити найважливіші з них і постаратися об'єднати їх в декілька груп так, щоб їх можна було втримати в пам'яті. Сьогодні, користуючись цим підходом до справи, розглянемо дієслово **"stand"**.

Спочатку назвемо кілька зворотів, які використовують його основне (і найпростіше) значення — „стояти":

to stand on tiptoe — стояти навшпиньки
to stand guard — стояти на варті
The door stood open. — Двері були відкриті.
The thermometer stood at zero. — Термометр показував нуль.
The car stood waiting for the green light. — Автомобіль чекав на зелене світло.
You have to stand in line like everybody else. — Ви повинні стояти в черзі, як і усі інші.

Останній зворот („стояти в черзі") часами звучить дещо інакше — **"to stand on line"** — це нюйоркський діялект; загальноамериканська норма вимагає прийменника **"in"**. Крім того, не забувайте, що подібний український зворот „стояти на черзі" (коли черга не фізична, а та, яка існує на папері) — перекладається зовсім по-іншому:

to be on the waiting list — стояти на черзі; бути в списку
to put on the waiting list — поставити на чергу

Як бачите, дієслово **"stand"** тут не підходить. І ще одна невелика деталя — дієслово **"stand"** не відрізняє значень „стояти" і „поставити":

The lamp stood in the corner. — Лямпа стояла в куті.
He stood the lamp in the corner. — Він поставив лямпу в куті.

Інше значення **"stand"** перекладається „розташовуватися; іти (в непрямому значенні)":

As things stand we can't afford to buy a new car. — При такому стані справ ми не можемо дозволити собі купити новий автомобіль.
How do things stand at the moment? — Як ідуть справи в даний момент?

Дієслово **"stand"** поєднується з деякими словами (**gain, lose,** etc.), набуваючи значення „мати шанси":

We stand to gain a lot of money. — Ми маємо шанси виграти масу грошей.
He stands to lose in any case. — Він приречений на програш в любому випадку.
I'm afraid you don't stand a chance of getting this job. — Боюся, що у вас немає шансів одержати цю працю.

Ще один відтінок значення того дієслова — „залишатися в силі":

The offer still stands. — Пропозиція все ще залишається в силі.
The record didn't stand for very long. — Рекорд не протримався дуже довго.

Близьке значення — „триматися, дотримуватися (принципів і т. д.); притримуватися деякої точки зору":

He will stand on his rights. — Він буде настоювати на своїх правах.
How does she stand on this matter? — Яке її становище у цьому питанні?
to stand to one's promise — виконати свою обіцянку
to stand to one's principles — дотримуватися своїх принципів

Останнє з важливих значень цього дієслова, яке широко вживається в розмовній мові, — „терпіти; зносити; витримувати":

I can't stand this noise! — Я не можу знести цього шуму!
He can't stand criticism. — Він не терпить критики.
I simply can't stand this boy. — Я просто не зношу цього хлопчиська.
I can't stand the thought of doing this work. — Для мене нестерпною є сама думка про цю працю.
I can't stand it any more! — Я не можу більше цього витримати!

Наведемо найцікавіші із прийменникових словосполучень дієслова **"stand":**

stand by — 1) підтримувати; залишатися вірним
She stood by her friend through all his troubles. — Вона підтримувала свого товариша у всіх його негараздах.
2) чекати; бути напоготові
Give us a call! Operators are standing by. — Подзвоніть нам! Наші оператори готові прийняти цей телефонний дзвінок.
stand for — 1) означати
"M. D". stands for Medical Doctor. — "M. D." означає „Доктор медицини".
What do these letters stand for? — Що означають ці літери (букви)?
White color stands for purity. — Білий колір — символ чистоти.
2) стояти за; виступати за
This politician stands for better education. — Цей політик виступає за надання кращої освіти.
stand out — вирізнятися
He stood out in a crowd. — Він вирізняється в натовпі.

Тепер — про іменник **"stand"**. Перша група його значень — предмети (порівняйте вживане в Україні слово „стенд"):

stand — столик; підставка; кіоск
newsstand — кіоск продажу газет та журналів
stands (множина) — трибуни (на стадіоні).

Далі йдуть значення, які вже не будуть для нас несподіваними:

stand — становище (в якомусь питанні)
You have to take a stand on this question. — Вам треба зайняти становище у цьому питанні.

Наступне значення — „відстоювання свого становища; опір": **to make a stand** — чинити опір.

В наступній ідіомі зустрічається слово "**ditch** — канава, окоп":

last ditch stand — боротьба за останню межу (коли вже відступати немає куди).

Слово **"standing"** відноситься до вертикальних предметів, або до руху із цього положення:

a standing lamp — торшер
a standing jump — стрибок з місця
He spoke to a standing audience. — Його слухали стоячи.
He was given a standing ovation. — Його нагородили стоячою овацією.

Інше значення "**standing** — постійний" (себто той, який залишається в силі):

a standing invitation — постійне запрошення
a standing army — армія, яка перебуває в стані боєготовости

І нарешті, останнє значення цього слова (в якості іменника):

standing — становище, репутація:
to be in good standing — бути на доброму рахунку
a person of high social standing — людина з високим становищем в суспільстві
a friendship of long standing — давня дружба.

Автор лекцій англійської мови — Віталій Левенталь. Матеріял переклала та опрацювала відповідальна за рубрику Галина Колесса. Автор застерігає за собою усі права.

© В. Левенталь

В обороні...

(Закінчення зі стор. 2)

віддала своїх засобів масової інформації на поталу чужій мові, щоб за їхньою допомогою поширювати і утверджувати чужу культуру, чуже слово, чужу книжку.

Живучи десятки років за кордоном рідної землі, ми вчили наших дітей і внуків української мови, історії, ми хотіли, щоб вони знали своє коріння, шанували традиції своїх батьків. Ми хотіли б, щоб Україна була для них притягальним магнетом, щоб вони у нашій державі бачили все своє і рідне, а не навпаки.

Ми закликаємо вас, керівників нашої держави, зупинити таку безвідповідальну культурну й національну політику і повернути нашому народові його мову, його національну гідність, культуру, все те, за що він протягом сторіч боровся.

Якщо ця вбивча політика не зміниться, наша держава сприятиме вихованню національно індиферентного, обездуховленого нового покоління, яке служитиме не своєму народові і його державі, а нашому північному сусідові. Ми закликаємо вас до цього не допустити.

Ми є часткою нашого народу і ми є співвідповідальні за стан у нашій державі.

Ми готові шукати розв'язки цих складних проблем з усіма структурами нашої держави, громадськими й освітніми установами. Ми докладатимемо всіх зусиль, щоб теперішній стан змінився на краще, щоб не пропала наша держава, а вона може пропасти не через економічні, а в першу чергу через національні проблеми. Ми працюватимемо для того, щоб ви і ми були горді за наш народ, за його мову, культуру, за його добробут. Ми свідомі, що західній світ прийме нас як рівного серед рівних лише тоді, коли ми будемо могутньою державою, у якій провідну ролю, як і у кожній державі нашої плянети, буде відігравати корінний народ тієї держави.

Київ, 24-го серпня 1997 року.

Підписи:

Організації західньої діяспори, що підписали лист-звернення до Президента України, голови Верховної Ради України та премєр-міністра України 24-го серпня 1997 року:

1. Світовий Конґрес Українців (СКУ) — Ярослав Соколик, генеральний секретар
2. Світова Федерація Українських Жіночих Організації (СФУЖО) — Оксана Соколик, голова
3. Ліґа Українських Католицьких Жінок Канади (ЛУКЖК) — Марія Комарницька, голова
4. Українське Жіноче Товариство (УЖТ) Швайцарії — Зоя Нижанківська
5. Земляцтво „Перемищина", Канада — Ярослав Стех, голова
6. Об'єднання Лемків (ОЛ), Польща — Василь Шлянта, голова
7. Об'єднання Українців Польщі (ОУП) — Юрій Рейт, голова
8. Союз Українок Польщі (СУП) — Катерина Сіроцька, голова
9. Газета „Наше слово", Польща — Наталя Кравчук, редактор
10. Південно-Східній Науковий Інститут (ПСНІ), Польща, — М. Колянчук
11. Союз Русинів і Українців Юґославії (СРУЮ) — Сімеон Сакач
12. Організація „Приятелі України", Канада — Степан Горлач
13. Світовий Конґрес Українських Юристів (СКУЮ) — Степан Колоневський
14. Конґрес Українців Канади (КУК) — Євген Рослицький
15. Наукове Товариство ім. Т. Шевченка (НТШ), Канада — Ю. Курис
16. Світова Наукова Рада при СКУ — Ю. Курис
17. Союз Українців у Великій Британії (СУБ) — Ярослав Гаврих
18. Комітет Допомоги Україні (КДУ), Дітройт, ЗСА — Ярослав Конопада
19. Українська Світова Кооперативна Рада (УСКР) — Дмитро Григорчук, голова
20. Українська Вільна Академія Наук (УВАН), Канада — проф. Ярослав Розумний, голова
21. Українська Шкільна Рада (УШР), ЗСА — Євген Федоренко, голова
22. Українська Спортова Централя Америки і Канади (УСЦАК) — Володимир Кізима
23. Українська Американська Координаційна Рада (УАКРада), Дітройт, ЗСА — Рома Дигдало
24. Українське Національне Об'єднання (УНО), Канада — д-р Микола Суховерський
25. Українська Стрілецька Громада (УГС), Канада — д-р Микола Суховерський
26. Варшавський університет, Польща — проф. Степан Козак
27. Комітет Українських Молодечих Огранізацій (КУМО) при СКУ — Євген Чолій
28. Організація Українок Канади, Крайова управа — Наталка Бундза-Іваницька
29. Фундація ім. Т. Шевченка, Арґентина — д-р Василь Іваницький
30. Український Братський Союз (УБС) — Іван Олексин, голова
31. Українська Американська Координаційна Рада (УАКРада), ЗСА — Анатолій Фалько
32. Українське Незалежне Видавництво „Смолоскип" ім. В. Симоненка, ЗСА — Осип Зінкевич, директор
33. Середня школа, Перемишль, Польща — Юліян Бак, директор.

ЩО РОБИТИ З ГРІШМИ?

В дирекції бібліотеки міста Остін, стейт Міннесота, з річним бюджетом 100,000 дол., ламають голови над тим, як вчинити з несподіваним подарунком — три чверті мільйона дол., які заповів бібліотеці нещодавно померлий 82-річний Волтер Вінке. Цікаво, що ферма, на якій цей меценат прожив усе своє життя, не мала елементарних зручностей — навіть водотягу.

БЕЗ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ І КНИЖКИ – НЕ БУДЕ Й УКРАЇНСЬКОЇ ДИТИНИ!

Ділимося сумною вісткою з членством УНСоюзу і українською громадою, що 9-го листопада 1997 р. відійшов у вічність на 82-му році життя в Балтиморі, Мд.

СВ. П.

ІВАН МАЛКО

довголітній секретар 320-го Відділу УНСоюзу, многократний делеґат на Конвенції, член Управи Окружного Комітету і член інших церковних і громадських товариств в Балтиморі.

ПАРАСТАС був відправлений у похоронному заведенні Lilly and Zeiler а похоронні відправи відбулися в церкві св. Михаїла 12-го листопада, а відтак тлінні останки похоронено на цвинтарі Oak Lawn в Балтиморі.

Дружині МАРІЇ і синові д-рові РОБЕРТОВІ з родиною висловлюємо глибокі співчуття.

УПРАВА ОКРУЖНОГО КОМІТЕТУ УНСОЮЗУ

Ділимося з рідними, приятелями і знайомими сумною вісткою, що в понеділок 17-го листопада ранком, в день своїх народин, по короткій недузі, відійшла від нас, всім дорога нам ТЕТА

бл. п.

ІРЕНА ҐЛІКЕРІЯ ВЕНКЕ

проживши 87 років.
Покійна народжена в Чернівцях, на Буковині.

ПОХОРОННІ відправи відбудуться: Панахида в п'ятницю 7:30 веч. в похоронному заведенні Литвин-Литвин. Служба Божа в церкві св. Трійці в Ірвінґтоні в суботу о год. 9:00 ранку, а тлінні останки будуть похоронені на українському православному цвинтарі в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибиті:

сестрінка	**— ГАЛИНА ПЕЛЕХАТА з родиною**
братанки	**— ЛІВІЯ ДАЦКІВСЬКА зі синами**
	— СІЛЬВІЯ КУЗІВ з родиною
	— ДАРІЯ КАЛЮРІ з чоловіком
	— МАТІЛЬДА ВАСІЛОВ з родиною
братанок	**— РАФАЄЛ ВЕНКЕ**

ближча і дальша родина в Канаді й Україні.

Ділимося сумною вісткою, що 19-го листопада 1997 р. відійшла у вічність на 94-му році життя наша найдорожча МАМА, БАБЦЯ, ПРАБАБЦЯ І СЕСТРА

бл. п.

ЯРОСЛАВА ІСАЇВ

з дому КОНРАД

вдова по бл. п. проф. д-рові ПЕТРОВІ ІСАЇВУ

ПАНАХИДА відбудеться в неділю, 23-го листопада о год. 7-ій веч. у похоронному заведенні Насевичів, 4-та і Тейбор Ровд.

ПОХОРОН в понеділок, 24-го листопада о год. 10-ій ранку з церкви Христа Царя, 16-та Каюґа вул., а відтак на цвинтар Пресвятої Марії на Факс Чейсі, Па.

Залишені в глибокому смутку:

донька	**— ОЛЬГА ГАЙДУК з донькою ХРИСТИНОЮ ЛУКІЯНОВИЧ та її мужем ПАВЛОМ і синами ПАВЛОМ та ЯРЕМОЮ**
сини	**— ВСЕВОЛОД з дружиною ХРИСТИНОЮ і їхніми дітьми МАРТОЮ, СОФІЄЮ, ХРИСТОФОРОМ і МАРКОМ з дружиною ЄЛИСАВЕТОЮ і сином**
	— ІРИНЕЙ з дружиною ОКСАНОЮ і їхніми дітьми ЛЯРИСОЮ, ТАМАРОЮ і РОМАНОМ з дружиною БРИДЖЕТ
	— ЮРІЙ з дружиною ПАТРІЦІЄЮ і їхніми дітьми ПЕТРОМ, МИХАЙЛОМ, ДАНИЛОМ, КАЛІН МЕЛХІОРЕ з мужем ТОМОЮ і дітьми, КЕЛІ КАВЕСТОН з мужем ШОНОМ і сином ДАВИДОМ з дружиною ДАРИНДОЮ і синами
брат	**— ВОЛОДИМИР КОНРАД з дружиною РЕНАТОЮ**
братова	**— КАРОЛИНА КОНРАД**

та ближчка і дальша родина

Замість квітів на могилу просимо жертвувати на Тов. Св. Софії, 7911 Whitewood Rd., Elkins Park, PA 19027 або на Українсько-Канадський Дослідчо-Документаційний Центр, 620 Spadina Ave., Toronto, ONT M5S 2H4.

Екзекутива...

(Закінчення зі стор. 1)

УНСоюз відкликав боргові зобов'язання на 30 Монтґомері в Джерзі Сиі із датою 1-го жовтня. Ми видали нові боргові зобов'язання на суму 4,200,000 дол., як позичку членів на новому будинку в Парсиппані.

Перед закриттям засідання Екзекутива одноголосно вирішила уділити дотацію із Фонду ім. Бучинського в сумі 2,000 дол. на українську католицьку церкву в Криниці.

Нема то...

(Закінчення зі стор. 2)

Райнел Андрейчук і міністер України Валентина Довженко — одна краща за одну, поставні, в мінісукенках...

Головним промовцем була сенаторка Райнел Андрейчук, родом з Саскачевану, а тепер замешкала в Оттаві. Вона не жаліла слів похвали не тільки для українок, але для всієї України. Вона горда із свого українського походження. І, очевидно, з канадського.

Міністер сім'ї і молоді Валентина Довженко дякувала за запрошення і запросила сенаторку на візиту в Україну. Вона теж прочитала привітання від Президента України Леоніда Кучми, яке, як і всі інші офіційні вітання з України, починалося: „Невблаганна доля розкинула вас по всьому світі"... Хоч ми всі знаємо, що то не доля, але то була „невблаганна" совєтська влада, котра нас не так розкидала, як „згортала" до ґулаґів...

Очевидно, були мистецькі виступи-декламації і співи. А час минав, і треба було розходитися й чекати на п'ятницю й суботу. В ці дні відбулися презентація книжки „Холмщина і Підляшшя", з виступом авторки Валентини Борисенко з Києва; доповідь і спомини „Акція ,Вісла"; панелі СФУЖО на ґльобальному рівні; „Українська жінка в діяспорі у наступному столітті", наші ювілеї.

І врешті коктейл і святковий бенкет в іншому готелі.

На бенкеті за почесним столом вже не було Владики Юрія, але був його представник о. Богдан Сеньцо. Був посол (по-нашому „амбасадор") Володимир Фуркало з Оттави. За столом, немов для прикраси (no offence meant) сиділи Ярослав Соколик, якого Оксана Соколик згадала, при відповідній нагоді, з подякою, (він теж генеральний секретар Світового Конґресу Українців), Стефан Шкамбара, котрого Марія Шкамбара представила як „мого дорогого мужа", і президент СКУ д-р Дмитро Ціпивник.

Молитву провів Владика Ізидор. Тепер на молитву є краща процедура, як була колись, ще за часів еміґрації. Тепер священик молиться, а владика тільки благословить. І це добре, бо нема „дискримінації", як є більше присутніх отців духовних. При цьому „майстерка церемонії" Марійка Шкамбара поковзнулася в граматиці й назвала владику „вона", замість „він". Я думав, що то Lapsus Linguae, а то, я так пізніше здогадався, була делікатна заввага, яку М. Шкамбара навіть голосно висловила, що вже час і на жіночих „владичиць". (Люди взяли це за жарт і засміялися, але не я).

Прочитано привіт від прем'єр-міністра Канади, достойного Кретієна, який хвалив жінок взагалі, а українських на Конґресі зокрема.

„Святкову" доповідь прочитала Валентина Довженко, яка подала не дуже „святкові" факти: вільна та незалежна Україна існує шість років, а Міністерство сім'ї і молоді засновано щойно тому рік. (Що це значить, хай кожний додумається). Україна має величезний потенціял у природніх ресурсах, людях, багатстві, казала достойна Довженко, але... В останньому році населення зменшилося, тобто на 400 тисяч більше вмерло, як народилося. Щодо віку населення, то Україна стоїть поза Польщею, але попереду Великобританії. Сподівається, що сім'я стане твердою основою української нації. Але... нема на все коштів — стара пісня в молодій державі. (Чув я на панелі американських знавців української справи на американській телепрограмі, що українські „бізнесмени" вивезли за кордон 180 більйонів (мільярдів) долярів. Але вона оптимістка... І я оптиміст! Що маємо до страчення?

Почесне членство і грамоти признання надали аж 14 членкиням. І це передбачливо, бо хто знає, що буде за п'ять років.

Була мистецька програма: співала Христя Ґреґорі чотири пісні й оперні арії.

Проголошено вислід 26-го Літературного конкурсу ім. Марусі Бек під назвою „Передаймо нащадкам наш скарб — рідну мову". Надійшло понад 50 творів. Жюрі призначило по три перші нагороди для категорії позії, прози й есеїв. Всі вони з України — ні одної з діяспори. Цей факт затурбував новообрану (повинно бути „нановообрану") голову СФУЖО Оксану Соколик, бо, самозрозуміло, що СФУЖО — це виключно діяспора „надбудова".

Конґрес проходив під кличем: „Зміцнім діяспору — допоможемо Україні!"

Тому О. Соколик у заключному слові побажала, щоб Україна стала сильною, багатою, культурною, демократичною державою українського народу.

ПОДІЇ

45-ЛІТТЯ УМІА

Ню Йорк. — Український Музичний Інститут Америки влаштовує відзначення 45-ої річниці свого існування концертом, який відбудеться у неділю, 23-го листопада, в залі Українського Народного Дому, 140 Друга аве. в Ню Йорку. Початок о год. 2:30 після полудня. У програмі — клясична та популярна музика у виконанні викладачів та абсольвентів УМІА проф. Д. Гординської-Каранович, Т. Гринькова, О. Харук-Боднар, С. Шереґ, А. Куцевич, Г. Колесси, М. Мачай, О. Кузишина, Ю. Фурди, Н. Гончаренко, А. Добрянського, мол. Концерт відбудеться при співучасті Вокального ансамблю „Промінь", диригент і керівник — Б. Волянська. Телефон для інформацій (201) 498-0863.

ДОПОВІДЬ Д-РА В. КОВАЛЕНКА

Ню Йорк. — УВАН у ЗСА влаштовує доповідь киянина, декана факультету лазерної технології Київського Політехнічного Інституту д-ра Володимира Коваленка на тему „Лазерне проміння в боротьбі з небезпекою чорнобильського реактора". Доповідь відбудеться у неділю, 23-го листопада, в УВАН, 206 захід 100-та вул. в Ню Йорку. Початок о год. 2-ій після полудня. Телефон для інформацій (212) 222-1866.

ПОВІДОМЛЕННЯ
для членів 14-го Відділу

З днем 1-го грудня 1997 року, 14-ий Відділ злучиться з Відділом 76-им, секретарем якого є
АНДРІЙ ВОРОБЕЦЬ
Просимо членів 14-го Відділу звертатися у всіх справах плачення вкладок та забезпечення до секретаря 76-го Відділу на адресу:

Mr. Andrew Worobec
9 Bayard Place
Newark, NJ 07106-3613
(201) 373-8357 H
(973) 292-9800 Ext. 3055 W

НОВІ ВИДАННЯ

„Чорні жнива" — Голод 1932-33 у Валківському та Коломацькому районах Харківщини, **Тамара Поліщук**, 369 стор., тверда оправа — **14.00 дол.**

„Голод в Україні 1946-1947" — Документи і матеріяли, 376 стор. тверда оправа — **30.00 дол.**

„Голод 33 Народна Книга-меморіял" — **Ліда Коваленко** і **Володимир Маняк**, 584 стор., тверда оправа — **50.00 дол.**

"MAPPA MUNDI" — Збірник наукових праць на пошану проф. Ярослава Дашкевича, 912 стор., тверда оправа, 54 автори — **60.00 дол.**

„Гербівник міст України" — **Володимир Панченко**, тверда оправа, 300 колор. гербів, 196 стор. — **25.00 дол.**

„Історія української музики", том 1, — **Лідія Корній**, 314 стор. тверда оправа — **15.00 дол.**

Замовлення слати до:
M. P. KOTS
P.O. Box 33, Lexington, NY 12452 USA
Чеки виписувати на: **HOLODOMOR**

• ПРАЦЯ •